

ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะครูกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี

Relationship between Teacher Competencies and Internal Quality Assurance at Schools under the

Secondary Educational Service Area Office Pathum Thani

กนกภรณ์ ดาบพิมพ์ศรี¹ ดร.สนั่น ประจงจิตร์² รองศาสตราจารย์ ดร.วิสุทธิ วิจิตรพัชรภรณ์³

Kanokpon Dabpimsri¹ Dr.Sanan Prachongchit² Assoc.Prof. Dr.Wisut Wichitputchrapom³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี 2) ศึกษาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของสังกัดดังกล่าวและ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะครูกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสังกัดดังกล่าว กลุ่มตัวอย่างจำนวน 305 คน สุ่มจากครูของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า

1. สมรรถนะครูโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าสมรรถนะด้านภาวะผู้นำมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุด
2. การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด
3. ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะครูกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($r = 0.61$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ABSTRACT

The purposes of this research were to study 1) teacher competency in schools under the Secondary Educational Area Office Pathum Thani; 2) internal quality assurance in these schools; and 3) relationship between teacher competency and internal quality assurance in the schools. A sample of 305 was randomly selected from teachers and educational personnel of the schools. The instrument used for data collection was a questionnaire constructed by the researcher. The statistics used were frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson's correlation coefficient.

คำสำคัญ: สมรรถนะ ครู การประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา

¹ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

¹Master of Education Program in Faculty Educational Administration Kasetsart University

^{2,3}อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

^{2,3}Associate Professor in Faculty of Education Kasetsart University

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: กนกภรณ์ ดาบพิมพ์ศรี, kanokpon.d@ku.th

รับเมื่อ 27 กุมภาพันธ์ 2564 แก้ไข 22 เมษายน 2564 ตอรับ 25 เมษายน 2564

The research results were as the follows.

1. Teacher competency was overall at the high level, from which the aspect of leadership was ranked at the top.
2. Quality assurance in the schools was overall at the high level, too, from which the aspect of educational quality control was ranked at the top.
3. Relationship between teacher competency and internal quality assurance was at the quite high level. ($r = 0.61$) with statistical significance at the 0.01 level.

Keyword: Competency, Teacher, Internal Quality Assurance, School.

ภูมิหลัง

การศึกษาเปรียบได้กับการติดอาวุธทางปัญญา และปัญญาคือ หัวใจของความเจริญของทุกสิ่ง กล่าวได้ว่าสมบัติอันล้ำค่าที่มีความจำเป็นในการดำรงชีวิตให้มีความสุข คือ การมีปัญญา แต่การได้มาซึ่งปัญญานั้น ต้องเกิดจากภายในจิตใจ สร้างเป็นลักษณะนิสัยที่ดีต่าง ๆ เช่น ความมีวินัยในตนเอง ความมานะพยายาม ความใฝ่รู้ ความช่างสังเกต เป็นต้น อีกทั้งต้องมีปัจจัยจากภายนอกโดยบุคคลที่เป็นตัวอย่างที่ดี หรือการชี้แนะแนวทางของผู้ที่ได้ชื่อว่าเป็นครูที่มีความเชี่ยวชาญ ครูผู้สร้างพัฒนาการ ครูผู้ทำหน้าที่เชื่อมโยงความคิดของเด็กกับความคิดของผู้ใหญ่เข้าด้วยกัน ประกอบกับการมีโรงเรียนที่ดี สถานที่ที่ฝึกระเบียบวินัยและสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยการถ่ายทอดมรดกจากประสบการณ์ ความสำเร็จต่าง ๆ ที่ผ่านมามาจนกลายเป็น “ประสบการณ์ของเชื้อชาติ” สร้างคนจากกรุ่นสู่รุ่น สร้างคนให้สร้างชาติ สร้างประเทศชาติสู่ความเจริญ เกิดความมั่นคงอย่างยั่งยืน และด้วยความสำคัญนี้ ครูและบุคลากรทางการศึกษาในปัจจุบันต้องมีการปรับตัวให้พร้อมในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ให้สามารถบริหารจัดการและพัฒนาให้นักเรียนให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบันและอนาคตได้ สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ที่มุ่งให้บรรลุเป้าหมายในระยะ 5 ปี ที่สามารถต่อยอดในระยะต่อไปเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาระยะยาวตามยุทธศาสตร์ 20 ปี โดยหนึ่งในหลักการสำคัญ คือ ฮีตคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตและสุขภาพที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม จริยธรรมและคุณธรรม พัฒนาคนทุกช่วงวัยและเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างมีคุณธรรม รวมถึงการสร้างคนให้ใช้ประโยชน์และอยู่กับสิ่งแวดล้อมอย่างเกื้อกูล อนุรักษ์ พึ่งพิง ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559, หน้า 4) ภารกิจดังกล่าวจึงขึ้นอยู่กับ ผู้บริหารและครูผู้สอน ในการปฏิรูปการศึกษาไทย เพื่อสร้างโอกาสการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 ให้กับเยาวชนไทย ซึ่งในปัจจุบันปัญหาด้านประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอน การบริหารสถานศึกษาโดยเฉพาะการผลิตและพัฒนาครูให้มีคุณภาพ (สำนักเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ, 2560, หน้า 15) การศึกษาไทยจึงต้องเร่งดำเนินการระบบการผลิต การพัฒนาครูให้มีสมรรถนะครูวิชาชีพ เพราะเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ (ฉัตรชัย หวังมีจงมี, 2560, หน้า 50) ตามบริบทของสังคมที่เปลี่ยนไปในศตวรรษที่ 21

การประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบมีคุณภาพตามมาตรฐาน สามารถใช้เป็นแนวทางในการสร้างความมั่นใจว่า การบริการทางการศึกษาที่โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาต่าง ๆ จะส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพ มีความรู้และทักษะที่จำเป็นมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่ผู้ปกครองคาดหวัง และเป็นไปตามมาตรฐานชาติที่ประเทศต้องการ การจัดการศึกษาจำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของบุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพตามที่

คาดหวัง กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาในปัจจุบัน และต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2554, หน้า 8)

สมรรถนะครูเป็นตัวแปรสำคัญที่สามารถพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การปฏิรูปการศึกษาจึงให้ความสำคัญกับครู โดยถือว่าเป็นผู้ประกอบการวิชาชีพชั้นสูง เน้นการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (สำนักพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553, หน้า 1-2) ดังนั้นเครื่องมือและวิธีการบริหารจัดการเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรบุคคลอย่างหนึ่งที่ถูกนำมาใช้ใน ระบบราชการคือ การบริหารจัดการที่อิงสมรรถนะ (competency-based management) ซึ่งแนวคิดนี้ได้กำหนดสมรรถนะ วิชาชีพครูที่จะใช้ในการประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษา คือ ความสามารถหลัก (core competency) เป็นสมรรถนะรวมที่ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนต้องมี ตัวอย่างเช่น การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงานเป็นทีม การมุ่งเน้นการให้บริการ และสมรรถนะประจำสายงาน (functional competency) เป็นสมรรถนะเฉพาะที่เกี่ยวกับการ ปฏิบัติงานของแต่ละตำแหน่งตามสายงานครู ครูเป็นนักวัดผลประเมินผลที่มีความเที่ยงตรงตามหลักการวัดผลทางการ ศึกษา จะเห็นได้ว่าการพัฒนาสมรรถนะครูในการปฏิบัติงานการสอนจึงมีความสำคัญกับครูผู้สอนในทุกกลุ่มสาระ การเรียนรู้ (สิริกร ชาลีกัน, 2563, หน้า 235 – 236)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะครูกับการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี เพื่อผลการวิจัยที่ได้จะเป็นประโยชน์เพื่อเป็นแนวทาง ในการวางแผน พัฒนาและปรับปรุงการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเพิ่มขีดความสามารถ ความน่าเชื่อถือ และปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

คำถามการวิจัย

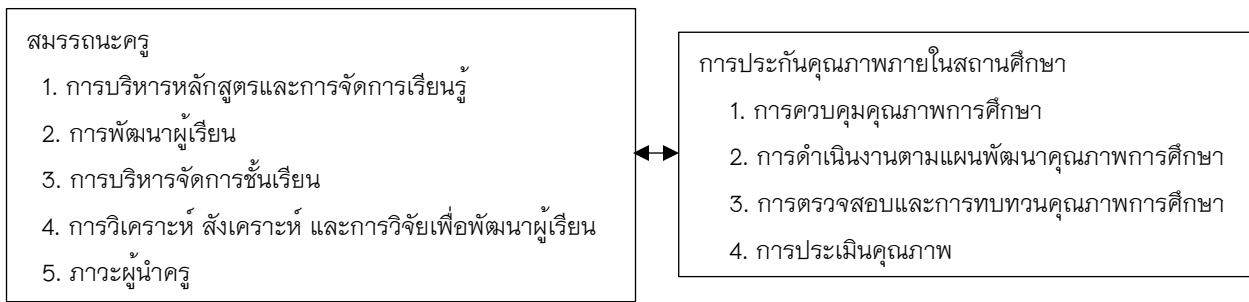
1. สมรรถนะครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี อยู่ในระดับใด
2. การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี อยู่ในระดับใด
3. สมรรถนะครูกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มีความสัมพันธ์กันอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี
2. เพื่อศึกษาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะครูกับประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดของการประเมินสมรรถนะครู สายปฏิบัติงานด้านการสอน (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553) และใช้แนวคิดของกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ซึ่งสรุปเป็น กรอบความคิด ได้ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนทั้งหมด 22 โรงเรียน จำนวน 1,859 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี จำนวน 320 คน ดังนี้ โรงเรียนขนาดเล็ก 3 โรงเรียน จำนวน 8 คน โรงเรียนขนาดกลาง 5 โรงเรียน จำนวน 49 คน โรงเรียนขนาดใหญ่ 6 โรงเรียน จำนวน 117 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 5 โรงเรียน จำนวน 146 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 19 โรงเรียน จำนวน 320 คน ใช้ตาราง Krejcie and Morgan (1970, อ้างถึงใน สุวิมล ตีรพานันท์, 2553, หน้า 179) และการสุ่มตัวอย่างจากการแบ่งชั้น จากจำนวน 22 โรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

1. เป็นแบบตรวจสอบเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (checklist) มีข้อความเกี่ยวกับ เพศ วุฒิการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์การทำงาน และกลุ่มสาระการเรียนรู้
2. สอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ประกอบด้วยสมรรถนะครู 5 ด้านคือ 1) การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 2) การพัฒนาผู้เรียน 3) การบริหารจัดการชั้นเรียน 4) การวิเคราะห์สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 5) ภาวะผู้นำครู ลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale)
3. สอบถามเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็น 4 ประเด็นคือ 1) การควบคุมคุณภาพการศึกษา 2) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 3) การตรวจสอบและการทบทวนคุณภาพการศึกษา และ 4) การประเมินคุณภาพการศึกษา มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. จัดทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 19 แห่ง

2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยเดินทางไปเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง และมีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผ่านทางระบบเทคโนโลยีโดยใช้ Google Form

3. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งแบบสอบถามที่สมบูรณ์ได้รับคืนมาจำนวน 305 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.31

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้การวิจัย ได้แก่ 1) ค่าความถี่ 2) ค่าร้อยละ 3) ค่าเฉลี่ย 4) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ 5) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 71.50) วุฒิสูงสุดทางการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า (ร้อยละ 71.50) มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 10 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 63.30) และเป็นครูกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมากที่สุด (ร้อยละ 23.90)

2. สมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สมรรถนะการพัฒนาผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับสูงสุด ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.46) รองลงมา คือ สมรรถนะภาวะผู้นำครู มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.47) ส่วนด้านสมรรถนะการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับต่ำสุด ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.59) ดังตาราง 1

ตาราง 1 สมรรถนะครูในภาพรวม

ข้อ	ตัวแปร	\bar{X}	S.D.	แปลผล	อันดับ
1	การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	4.26	0.42	มาก	4
2	การพัฒนาผู้เรียน	4.40	0.46	มาก	1
3	การบริหารจัดการชั้นเรียน	4.34	0.45	มาก	3
4	การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน	4.11	0.59	มาก	5
5	ภาวะผู้นำครู	4.40	0.47	มาก	2
รวม		4.30	0.48	มาก	

3. การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การควบคุมคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นอันดับสูงสุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.50) รองลงมา คือ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.54) ส่วนตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับต่ำสุด ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.56) ดังตาราง 2

ตาราง 2 การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในภาพรวม

ข้อ	ตัวแปร	\bar{x}	S.D.	แปลผล	อันดับ
1	การควบคุมคุณภาพการศึกษา	4.52	0.50	มากที่สุด	1
2	การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.48	0.54	มาก	2
3	การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา	4.40	0.57	มาก	4
4	การประเมินคุณภาพการศึกษา	4.42	0.56	มาก	3
รวม		4.46	0.54	มาก	

4. ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะครูกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ในภาพรวมมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($r = 0.618^{**}$) ที่ระดับความมีนัยสำคัญ ทางสถิติ 0.01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ความสัมพันธ์สูงสุด ระหว่างสมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียนมี ความสัมพันธ์กับระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการตรวจสอบและการทบทวนคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับ ปานกลาง ($r = 0.576^{**}$) รองลงมา คือ สมรรถนะการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน มีความสัมพันธ์กับระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการตรวจสอบและการทบทวนคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับ ปานกลาง ($r = 0.560^{**}$) และสมรรถนะการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน มีความสัมพันธ์กับระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับ ค่อนข้างน้อย ($r = 0.319^{**}$) ดังตาราง 3

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะครูกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

สมรรถนะครู (X)	การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (Y)				Ytot
	ควบคุม คุณภาพ การศึกษา (Y ₁)	ดำเนินงานตาม แผนพัฒนา คุณภาพ การศึกษา (Y ₂)	ตรวจสอบและ การทบทวน คุณภาพ การศึกษา (Y ₃)	ประเมิน คุณภาพ การศึกษา (Y ₄)	
การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ (X ₁)	0.431**	0.475**	0.569**	0.486**	0.537**
การพัฒนาผู้เรียน (X ₂)	0.462**	0.422**	0.445**	0.400**	0.471**
การบริหารจัดการชั้นเรียน (X ₃)	0.500**	0.530**	0.576**	0.522**	0.582**
การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัย เพื่อพัฒนาผู้เรียน (X ₄)	0.319**	0.453**	0.560**	0.497**	0.504**
ภาวะผู้นำครู (X ₅)	0.557**	0.402**	0.441**	0.419**	0.494**
Xtot	0.535**	0.545**	0.622**	0.558**	0.618**

*มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะครูกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ผู้วิจัยมีข้อวิจารณ์ดังต่อไปนี้

1. จากการศึกษา พบว่า ระดับสมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ระดับสมรรถนะการพัฒนาผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อาจเป็นเพราะว่า ครูมีจรรยาบรรณต่อวิชาชีพครู ต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ ซึ่งสอดคล้องกับ รัตนวดี โชติภพนิช (2554, หน้า 15) กล่าวไว้ว่า ครู คือ ผู้ทำหน้าที่สอนให้ศิษย์ เกิดความรู้ และมีคุณธรรม จริยธรรมที่ดี นำประโยชน์ให้แก่สังคมได้ในอนาคต ดังนั้น ครูจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการให้คำแนะนำ เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการเรียนสำหรับนักเรียน ซึ่งครูจะต้องได้รับการพัฒนาความรู้ ประสบการณ์ มีการศึกษาที่ตรงตามสาขาวิชาชีพ เพื่อให้สามารถพัฒนาผู้เรียนเต็มตามศักยภาพ ดังนั้น การพัฒนาครูที่สำคัญ คือการพัฒนาครูให้เป็นผู้มีสมรรถนะเหมาะสมกับตำแหน่ง

2. จากการศึกษา พบว่า ระดับการปฏิบัติงานของสถานศึกษาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ระดับการปฏิบัติงานของสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาปฏิบัติตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ตั้งแต่การแต่งตั้งคณะกรรมการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กำหนดปฏิทินในการปฏิบัติงานไว้ทุกขั้นตอนตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงขั้นการสรุปผลการดำเนินงาน จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศที่เอื้อต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีการกำหนดเป้าหมายของแต่ละมาตรฐานการศึกษาไว้อย่างชัดเจน แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดค่าเป้าหมายในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้จากกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 กล่าวว่า ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี ซึ่งสอดคล้องกับสมบุรณ์ บ่ายเที่ยง (2555, หน้า 145) ได้ศึกษารูปแบบการประกันคุณภาพการฝึกอบรมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พบว่า องค์ความรู้ที่เหมาะสมต่อการพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพการฝึกอบรมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่ ทฤษฎีระบบการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ หลักการควบคุม การเสริมแรง ความตระหนัก การควบคุมคุณภาพการประกันคุณภาพ การประกันคุณภาพการศึกษา วงจรคุณภาพ PDCA และ SDCA การควบคุมคุณภาพการฝึกอบรม ความรู้เกี่ยวกับการฝึกอบรม มาตรฐานการฝึกอบรมข้าราชการบรรจุใหม่ของสำนักงาน ก.พ. และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นข้อมูลที่สามารถสนับสนุนการบริหารจัดการโดยยึดระบบการประกันคุณภาพเพื่อขับเคลื่อนคุณภาพสถานศึกษา สิ่งที่มีความสำคัญ คือสถานศึกษาจะต้องจัดระบบการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ

และการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาในสถานศึกษาโดยใช้แผนเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารและจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้

3. จากการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะครูกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวมพบว่าสมรรถนะครูมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สมรรถนะครูมีความสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในระดับค่อนข้างสูง อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาที่มีการจัดทำแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ทำการประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรได้รับทราบเกี่ยวกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ดำเนินโครงการ/กิจกรรมตามปฏิทิน โดยมีการกำกับติดตาม ดูแล ช่วยเหลือจากฝ่ายบริหารอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงาน โดยจัดความสำคัญของกลุ่มงาน/โครงการ/กิจกรรม เพื่อให้เหมาะสม คุ่มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด ส่งผลต่อการปฏิบัติงานด้านวิชาการตั้งแต่สมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ สมรรถนะการพัฒนาผู้เรียน สมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียน สมรรถนะการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน และสมรรถนะภาวะผู้นำครูสูงขึ้นไปด้วยสอดคล้องกับ ปวันรัตน์ โพธิ์จันทร์ (2561, หน้า 113) กล่าวไว้ว่า การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ทั้งนี้ก็เป็นเพราะการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นไปตามข้อกำหนัดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ครั้งที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดไว้ในหมวด 6 ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 48 กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและรองรับการประกันคุณภาพภายนอก ถ้าผู้บริหารปฏิบัติตามโครงสร้างและแผนงานแล้วย่อมทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชา เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานในทุก ๆ ด้าน สอดคล้องกับ เพ็ญรัตน์ ทองคะนาม (2555, หน้า 78) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดจันทบุรี ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโดยถือว่าเป็นภารกิจที่ทุกคนต้องทำและมีส่วนร่วม ผู้บริหารโรงเรียนมีนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและครูได้รับทราบนโยบายที่ชัดเจน มีการกำหนดบทบาทหน้าที่และขั้นตอนในการปฏิบัติงานของครูอย่างเป็นระบบ มุ่งส่งเสริมความร่วมมือร่วมใจและส่งเสริมบรรยากาศในการทำงานเป็นทีม มีการตัดสินใจและสั่งการอย่างรอบคอบเป็นลำดับขั้นตอนชัดเจน ติดตามผลการทำงานที่มอบหมายหรือที่ได้สั่งการไป คอยอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน สนับสนุนทรัพยากรในการปฏิบัติงาน จึงทำให้ครูผู้ปฏิบัติทราบถึงทิศทางการทำงานที่ชัดเจนเกี่ยวกับนโยบายการประกันคุณภาพภายในของผู้บริหาร

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากการศึกษาพบว่า สมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ด้านสมรรถนะการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด จะเห็นได้ว่าครูทาวิจัยค่อนข้างน้อย จึงส่งผลให้ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในประเด็นการควบคุมคุณภาพการศึกษา ค่อนข้างน้อยตามไปด้วย ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุน พัฒนาความสามารถในการทำความเข้าใจ

แยกประเด็นเป็นส่วนย่อย รวบรวม ประมวลหาข้อสรุปอย่างมีระบบและนำไปใช้ในการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งสามารถวิเคราะห์องค์หรืองานในภาพรวมและดำเนินการแก้ปัญหา เพื่อพัฒนางานอย่างเป็นระบบ โดยครูมีการสำรวจปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนเพื่อวางแผนการวิจัย วิเคราะห์สาเหตุของปัญหาเพื่อกำหนดทางเลือกในการแก้ไขปัญหา วิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย อุปสรรคและโอกาสความสำเร็จของการวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน จัดทำแผนการวิจัย และดำเนินกระบวนการวิจัย อย่างเป็นระบบตามแผนดำเนินการวิจัยที่กำหนดไว้ ตรวจสอบความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของผลการวิจัยอย่างเป็นระบบ รวมทั้งมีการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในกรณีศึกษาอื่น ๆ ที่มีบริบทของปัญหาที่คล้ายคลึงกัน

1.2 จากการศึกษา พบว่า ระดับการปฏิบัติงานของสถานศึกษาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี พบว่า ระดับการปฏิบัติของสถานศึกษาด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในประเด็นการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาซึ่งสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรเสนอแนะข้อปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้บริหารและบุคลากรมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญและเปิดโอกาสให้บุคลากรได้เสนอแนะข้อปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้บริหารและบุคลากรภายในสถานศึกษา เพื่อจะได้หาหนทางร่วมกันในการพัฒนาในสิ่งที่ตั้งเป้าหมายไว้ให้ประสบความสำเร็จต่อไป หรือหากประสบความสำเร็จแล้ว ก็อาจจะเป็นบทเรียนที่เป็นแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด ที่สามารถนำไปใช้ได้ต่อไป การรับฟังข้อคิดเห็นจากแต่ละฝ่ายของครูและบุคลากรทางการศึกษาแต่ละคน เพื่อให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาให้ดีขึ้นต่อไป การให้ข้อคิดเห็นนี้หากเป็นไปได้ควรทำให้ลักษณะหนึ่งต่อหนึ่ง เพื่อให้สามารถพูดคุยกันได้อย่างเต็มที่ โดยจุดมุ่งหมายของกิจกรรมนี้คือการเรียนรู้เพื่อการพัฒนา

1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะครูกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี พบว่า สมรรถนะครูมีความสัมพันธ์กันในทางบวกกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ดังนั้น การสร้างความเชื่อมั่นกับผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง มีผลต่อการสนับสนุนให้มิ้นนักเรียนเข้าเรียนในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะนำมาซึ่งการสร้างเชื่อมั่นใจดีกันคุณภาพอย่างเด่นชัด เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า 1) ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะภาวะผู้นำครูกับการควบคุมคุณภาพการศึกษา มีความสัมพันธ์กันระดับปานกลาง ที่มีความสัมพันธ์สูงกว่าด้านอื่น ดังนั้น เพื่อการควบคุมคุณภาพการศึกษาสถานศึกษาควรส่งเสริม พัฒนาสมรรถนะครูในการพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และในบุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2) ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้กับการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีความสัมพันธ์กันระดับปานกลาง ที่มีความสัมพันธ์สูงกว่าด้านอื่น ดังนั้น เพื่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ครูควรทำการประเมินผลการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีหลังจากได้นำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ และสถานศึกษาจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงาน โดยจัดลำดับความสำคัญของกลุ่มงาน/โครงการ/กิจกรรม เพื่อให้เหมาะสม คุ่มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด 3) ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียนกับการตรวจสอบและการทบทวนคุณภาพการศึกษา มีความสัมพันธ์กันระดับปานกลาง ที่มีความสัมพันธ์สูงกว่าด้านอื่น ดังนั้น เพื่อการตรวจสอบและการทบทวนคุณภาพการศึกษามีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ครูควรทำการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ สังเคราะห์ จัดทำและใช้ข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ รวมทั้งสถานศึกษาจัดทำเครื่องมือบันทึกภาคสนามเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 4) ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียนกับการประเมินคุณภาพการศึกษา มีความสัมพันธ์กันระดับปานกลาง ที่มีความสัมพันธ์สูงกว่าด้านอื่น ดังนั้น เพื่อการประเมินคุณภาพการศึกษาที่ถูกต้อง ครูควรทำการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ สังเคราะห์ จัดทำและใช้ข้อมูล

สารสนเทศไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ รวมทั้งสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรเสนอแนะข้อปรับปรุง การปฏิบัติงานของผู้บริหารและบุคลากร

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 จากผลการศึกษาศมรรถนะครูด้านสมรรถนะการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น ควรวิจัยแนวทางการพัฒนาการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาครูในสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี

2.2 จากผลการศึกษาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนพบว่าประสิทธิผลของโรงเรียน ในระดับการปฏิบัติของสถานศึกษาด้านระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในประเด็นการตรวจสอบและทบทวน คุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาหาแนวทางการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี

2.3 จากผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะครูกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี พบว่า สมรรถนะครูมีความสัมพันธ์กันในทางบวกกับการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อการวิจัยครั้งต่อไปจึงเห็นว่า ควรศึกษาหาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูโดยใช้การประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- ฉัตรชัย หวังมีจงมี. (2561). สมรรถนะของครูไทยในศตวรรษที่ 21: ปรับการเรียนรู้เปลี่ยนสมรรถนะ. *วารสารสถาน เสริมศึกษาและทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*, 12(2).
- ปวันรัตน์ โพธิ์จันทร์. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหาร สถานศึกษา กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บัรรัมย์ เขต 3. *ปริญา ค.ม. บัรรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์*.
- เพ็ญรัตน์ ทองตะนูนาม. (2555). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดจันทบุรี. *ปริญา กศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา*.
- รัตนวดี โชติกพนิช. (2554). *จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพครู*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สมบุญรณ์ บ่ายเที่ยง. (2555). *รูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา*. *ปริญา กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*.
- สิริกร ชาลีกัน. (2563). กลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น. *วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ*, 5(6); 234 - 236.
- สุวิมล ติรกันันท์. (2553). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์แนวทางการปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *แนวทางการปฏิรูปการศึกษาของไทย*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักพัฒนางานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560 - 2564*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.

สำนักพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *คู่มือประเมินสมรรถนะครู (ฉบับปรับปรุง) โครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบ*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2554). *แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา. (2548). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579*. กรุงเทพฯ:

สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา.

วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร